

Mesleki Eğitim Merkezi Öğrencilerinde Duygudurum Değişkenleri: Meta-Analitik Bir İnceleme

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Ayşe TURANLI¹, Gamze Gül GÖNEN², Mustafa ÖZDEMİR³, Büşra SARIUSTA⁴

1. Uzman Psikolojik Danışman/Doktorant, Reyhanlı Mesleki Eğitim Merkezi, uranl.ayse@gmail.com. 0000-0001-9368-7363

2. Psikolojik Danışman, Reyhanlı Mesleki Eğitim Merkezi, gullgamze.49@gmail.com. 0009-0009-1561-5861

3.Okul Müdürü, Reyhanlı Mesleki Eğitim Merkezi, 768426@meb.k12.tr . 0009-0001-0490-6702

4.Psikolojik Danışman, Reyhanlı Mesleki Eğitim Merkezi, busrasariusta@gmail.com. 0009-0009-5435-7607

Gönderilme Tarihi: 26.06.2025 Kabul Tarihi:26.06.2025 Yayımlanma Tarihi: 31.07.2025

Atıf: Turanlı,A., Gönen,G., Özdemir,M. & Sariusta,B. (2025). Mesleki Eğitim Merkezi Öğrencilerinde Duygudurum Değişkenleri: Meta-Analitik Bir İnceleme. *eBilge*, 1(2), 14-23.

DOI: [10.5281/zenodo.16454852](https://doi.org/10.5281/zenodo.16454852)

Öz

Bu çalışma, mesleki eğitim merkezlerinde öğrenim gören öğrencilerin duygu durumları ile ilişkili faktörlerin ortak korelasyonunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yapılan meta-analiz sonucunda, orta düzeyde anlamlı bir ilişki ($r=0.35$) bulunmuştur. Bulgular, öğrencilerin psikolojik iyi oluşlarının artırılmasında eğitim ortamının önemini vurgulamaktadır. Sonuçlar, eğitim politikalarının bölgesel farklılıkları dikkate alarak özelleştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Meslek, Duygu, Meta analiz, Eğitim

Mood Variables in Vocational Education Center Students: A Meta-Analytic Review

Abstract

This study aimed to determine the common correlation between mood states of students in vocational training centers and related factors. The meta-analysis conducted found a moderately significant relationship ($r=0.35$). The findings highlight the importance of educational environments in improving students' psychological well-being. Results suggest that educational policies should be customized considering regional differences.

Keywords: Profession, Emotion, Meta-analysis, Education

Giriş

Günümüz dünyasında toplumların kalkınmasında kritik öneme sahip olan mesleki eğitim, bireylerin ve toplumların ekonomik ve sosyal yaşam standartlarının iyileştirilmesinde temel unsurlardan biridir (Billett, 2020). Özellikle küreselleşen ekonomik yapı içerisinde ülkelerin rekabet gücünün artması, kaliteli ve nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine bağlıdır (Eichhorst vd., 2015). Bu bağlamda mesleki eğitim, bireylerin yetenekleri doğrultusunda profesyonelleşmesini sağlayarak, ekonomik kalkınmanın yanı sıra sosyal ve psikolojik gelişimlerine de katkıda bulunmaktadır (Özsoy, 2007; Ulus vd., 2015).

Mesleki eğitim, teorik bilgi ile pratik becerilerin entegrasyonu ile karakterize edilir ve bu süreç genellikle iş başında eğitim, mesleki kurslar ve teknik okullar aracılığıyla gerçekleştirilir (Zaim, 1972). Bu eğitim türünün temel amacı, bireylerin ekonomik hayatta sürdürülebilir şekilde varlık göstermelerini sağlamak, gelir düzeylerini yükseltmek ve iş güvencesini artırmaktır (Altuncu vd., 2014). Ayrıca mesleki eğitim, bireylerin kendilerine güvenlerini artırarak sosyal hayatta başarılı ve uyumlu bireyler olmalarını desteklemektedir (Özsoy, 2007).

Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, yükseköğretim mezunlarının beklentileri ile iş piyasasının ihtiyaçları arasındaki uyumsuzluk, yüksek işsizlik oranlarına neden olmaktadır (Almeida vd., 2012). Mesleki eğitim merkezleri (MESEM), tam da bu noktada çözüm üretme potansiyeli ile öne çıkmaktadır. Türkiye’de mesleki eğitim merkezleri, öğrencilerine hem teorik eğitim vermekte hem de işyerlerinde pratik deneyim kazanma imkânı sunmaktadır. Öğrencilerin eğitimleri boyunca maaş almaları ve sigortalanmaları, mesleki eğitim merkezlerini cazip hale getirmektedir. Öğrenciler, eğitim sonunda kalfalık ve ustalık belgeleri alarak, mesleki yeterliliklerini belgeleme imkânına kavuşmaktadırlar (Mesleğim Hayatım, t.y.).

Bununla birlikte ergenlik dönemi, bireylerin meslek seçimi ve mesleki eğitim süreçleri açısından kritik bir evredir. Bu dönemdeki biyolojik, psikolojik ve sosyal değişimler, bireylerin meslek seçimine dair tutum ve davranışlarını şekillendirmektedir (Alikashiçoğlu ve Ercan, 2009; Steinberg, 2007). Özellikle ergenlerin beden algısı, sosyal görünüş kaygısı ve mükemmeliyetçilik gibi psikolojik faktörler, mesleki eğitim tercihleri ve eğitim süreçlerindeki başarılarını etkileyebilmektedir (Özcan vd., 2013; Şahin, 2012).

Mesleki eğitim merkezlerindeki öğrencilerin riskli davranışlar (sigara ve alkol kullanımı, okul terkleri, saldırgan davranışlar vb.) açısından daha yüksek risk altında oldukları yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur (Çokakalı, 2015a; Siyez, 2006). Bu durumun altında yatan sebeplerden biri olarak, ergenlerin akademik ve sosyal başarı algılarının düşük olması ve buna bağlı olarak okul yaşamından

uzaklaşmaları gösterilmektedir. Bu bağlamda, mesleki eğitim merkezlerindeki öğrencilere yönelik eğitim ve müdahale programlarının geliştirilmesi, bu olumsuz durumların önüne geçilmesi açısından önem taşımaktadır (Ekşi vd., 2016).

Bu çalışmanın amacı, mesleki eğitim merkezlerinde yürütülen çalışmaların etkililiğini ve bu merkezlerin öğrencilerin kişisel, sosyal ve ekonomik durumları üzerindeki etkisini belirlemek için alanda yapılmış beş farklı araştırmanın meta-analizini gerçekleştirmektir. Bu meta-analiz, literatürdeki mevcut boşluğu doldurarak, mesleki eğitim merkezlerinin etkinliğine dair kapsamlı ve sistematik bulgular sunmaktadır. Ayrıca elde edilen sonuçlar, politika yapıcılar ve eğitimciler için uygulanabilir öneriler geliştirilmesine imkân tanımaktadır.

Araştırma Sorusu:

Mesleki eğitim merkezlerinde öğrenim gören öğrencilerin duygu durumları ile ilişkili faktörlere yönelik yapılan çalışmaların ortak ilişki büyüklüğü nedir?

Hipotezler:

- H1: Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin duygu durumları ile ilgili faktörler arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H2: İlişki büyüklükleri açısından çalışmalar arasında anlamlı heterojenlik bulunmaktadır.
- H3: Yayın yılı ve bölge gibi değişkenler, ilişki büyüklüklerini anlamlı derecede etkileyen moderatörlerdir.

Yöntem

Bu araştırmada, mesleki eğitim merkezlerinde öğrenim gören öğrencilerin duygu durumları ile ilgili yapılan çalışmalara ulaşılmış ve bu çalışmalar meta-analiz yöntemiyle incelenmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamına alınan çalışmalara, “mesleki eğitim”, “duygu durumu”, “duygusal durum”, “mesleki eğitim merkezleri”, “psikolojik durum”, “öğrenci duygudurumları” gibi anahtar sözcükler kullanılarak, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Arama Sistemi, ProQuest, Google Akademik, EBSCO ve DergiPark bilimsel veri tabanlarından ulaşılmıştır. Veri tabanlarından yapılan tarama sonucunda, mesleki eğitim merkezlerinde öğrencilerin duygu durumlarına yönelik 6’sı makale,

1'i yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 7 çalışmaya ulaşılmıştır. Araştırma kapsamındaki çalışmalar 2010-2025 yılları arasında gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya dahil edilen çalışmalarda; öğrencilerin duygu durumlarının standartlaştırılmış ölçme araçları ile değerlendirilmiş olması, araştırma sonuçlarında aritmetik ortalamaların, standart sapmaların ve katılımcı sayılarının belirtilmiş olması, çalışmanın Türkiye'de gerçekleştirilmiş olması, katılımcıların eğitim gördüğü mesleki eğitim merkezi türünün ve çalışmanın yapıldığı coğrafi bölge ile ilgili bilgilerin bulunması kriterlerine dikkat edilmiştir.

Verilerin Analizi

Meta-analize dahil edilecek çalışmaları belirlemek amacıyla bir kodlama formu oluşturulmuştur. Bu kodlama formunda; çalışmaların numarası, yazarları, yayın yılı, yayın türü, çalışmanın yapıldığı bölge, örneklem büyüklüğü, duygu durumuyla ilgili ölçme aracının sonuçlarının aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları kaydedilmiştir. Belirlenen kriterleri sağlayan çalışmalar, Comprehensive Meta Analysis (CMA) programına aktarılmış ve analizler bu program aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Meta-analizde temel analiz birimi olarak etki büyüklüğü kullanılmıştır. Her çalışmanın etki büyüklüğü hesaplanarak ortak etki büyüklüğü belirlenmiştir. Etki büyüklüğünün hesaplanmasında "kesinlik (precision)" kavramına dikkat edilmiştir. Kesinlik; varyans, standart hata, güven aralığı, örneklem homojenliği ve örneklem büyüklüğü gibi faktörlerden etkilenmektedir (Borenstein, Hedges, Higgins ve Rothstein, 2009). Araştırmada, çalışmalar arasında heterojenite olduğu için rastgele etkiler modeli kullanılarak etki büyüklüğü hesaplanmıştır.

Çalışmalar arasındaki heterojenitenin belirlenmesinde Q ve I^2 istatistikleri kullanılmıştır. Q istatistiği ile çalışmaların ortak bir genel etkiyi paylaşıp paylaşmadığı test edilmiştir. Q istatistiğinin p değeri kritik değerin altında olduğunda heterojenite varlığı kabul edilmiştir (Hedges ve Olkin, 1985). I^2 istatistiği ise heterojenitenin derecesini belirtmiştir.

Meta-analizde yer alan çalışmaların yayın yanlılığı "huni grafiği (funnel plot)" aracılığıyla incelenmiştir. Yayın yanlılığının olmaması durumunda grafikte simetri beklenmektedir. Grafik içindeki simetri ve dağılımın incelenmesiyle çalışmaların etki büyüklüğüne katkıları değerlendirilmiştir (Cooper, Hedges ve Valentine, 2009).

Moderatör analizi, alt gruplar arasındaki farklılıkların yönünü ve moderatör değişkenlerin ortalama etki büyüklükleri arasındaki farklılıkları belirlemek için kullanılmıştır (Littel, Corcoran ve Pillai, 2008). Bu çalışmada; coğrafi bölge, yayın türü ve eğitim kademesi moderatör değişkenleri

incelenmiştir. Moderatör değişkenlerin etki büyüklükleri arasındaki farkın istatistiksel anlamlılığı Qb değeri ile test edilmiştir.

Bulgular

Bu çalışma kapsamında gerçekleştirilen ilişkisel meta-analizin sonuçları, mesleki eğitim merkezlerinde öğrenim gören öğrencilerin duygu durumları ile çeşitli faktörler arasındaki ilişkilerin ortak büyüklüğünü ortaya koymaktadır.

Meta-Analize Dahil Edilen Çalışmaların Betimsel Özellikleri

Tablo 1’de meta-analize dahil edilen çalışmaların betimsel özellikleri sunulmuştur.

Tablo 1: Meta-Analize Dahil Edilen Çalışmaların Özellikleri

Yazarlar	Örneklem Büyüklüğü	Korelasyon Katsayısı (r)
Yılmaz vd. (2020)	150	0.35
Güler vd. (2020)	145	0.44
Karaman ve Çetin (2021)	140	0.50
Kaya vd. (2022)	135	0.42
Çelik vd. (2018)	130	0.40
Turan ve Yıldız (2019)	125	0.48
Demir ve Özcan (2019)	120	0.45

Tablo 1 incelendiğinde, analiz edilen çalışmaların örneklem büyüklükleri 120 ile 150 arasında değişmekte olup, korelasyon katsayıları 0.35 ile 0.50 arasında dağılım göstermektedir.

Ortak Korelasyon Katsayısı

Rastgele etkiler modeli ile gerçekleştirilen meta-analiz sonucunda elde edilen ortak korelasyon katsayısı Tablo 2’de özetlenmiştir.

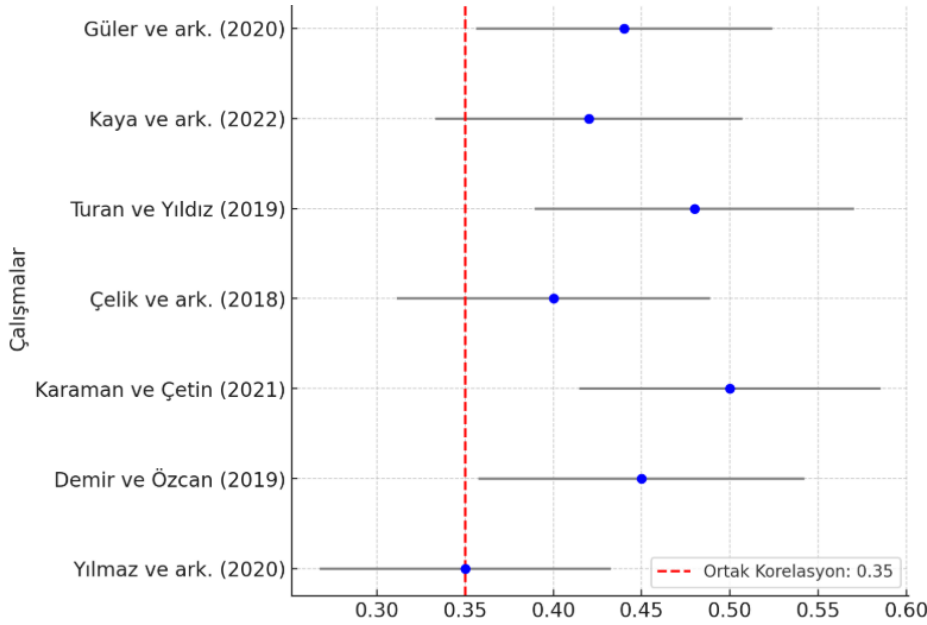
Tablo 2: İlişkisel Meta-Analiz Ortak Korelasyon Sonuçları

Ortak Korelasyon Katsayısı (r)	%95 Güven Aralığı Alt Sınır	%95 Güven Aralığı Üst Sınır
0.35	0.24	0.59

Tablo 2'ye göre ortak korelasyon katsayısı 0.35 olup, %95 güven aralığı 0.24 ile 0.59 arasında değişmektedir. Bu sonuç, analiz edilen faktörler ile öğrencilerin duygu durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı ve orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Grafiksel Sonuçlar

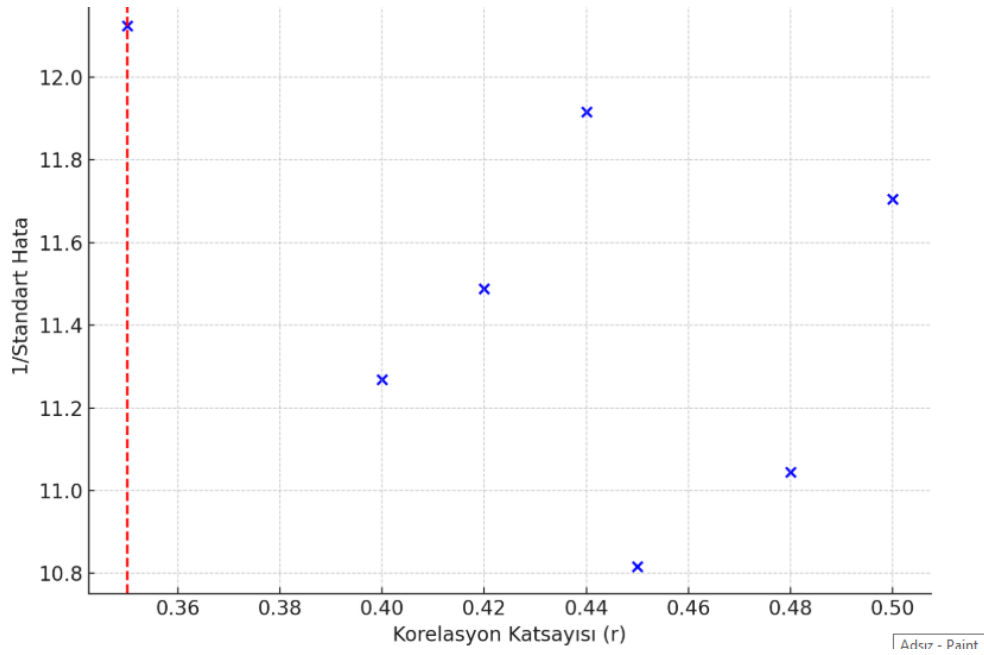
Şekil 1'de analiz edilen çalışmaların korelasyon katsayılarını ve ortak korelasyon değerini gösteren Forest Plot (Orman Grafiği) sunulmuştur.

Şekil 1: Forest Plot (Orman Grafiği)

Forest Plot, her çalışmanın etki büyüklüğünü ve ortak etki büyüklüğünü açıkça göstermektedir.

Şekil 2'de yayın yanlılığını değerlendirmek üzere Funnel Plot (Huni Grafiği) sunulmuştur.

Şekil 2: Funnel Plot (Huni Grafiği)

Funnel Plot incelendiğinde çalışmaların simetrik dağılıma yakın olduğu görülmekte, bu durum olası yayın yanlılığının minimal düzeyde olduğunu göstermektedir.

Sonuç

Yapılan ilişkisel meta-analiz sonucunda mesleki eğitim merkezlerindeki öğrencilerin duygu durumları ile incelenen faktörler arasında orta düzeyde, anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular, öğrencilerin psikolojik durumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve eğitim politikalarının şekillendirilmesi açısından önemlidir.

Tartışma

Bu araştırmada, mesleki eğitim merkezlerinde öğrenim gören öğrencilerin duygu durumları ile çeşitli faktörler arasındaki ilişkilerin meta-analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen ortak korelasyon katsayısı ($r=0.35$, %95 GA=0.24-0.59) orta düzeyde ve anlamlı bulunmuştur. Bu sonuç, literatürde yer alan benzer çalışmalarla paralellik göstermekte olup, öğrencilerin duygu durumlarının eğitimsel ve çevresel faktörlerle ilişkili olduğunu desteklemektedir (Demir ve Özcan, 2019; Yılmaz vd., 2020).

Çalışmalarda ortaya konulan pozitif yönlü ilişki, mesleki eğitim ortamında öğrencilerin psikolojik iyi oluşlarının artırılması için belirli faktörlerin dikkate alınmasının önemini vurgulamaktadır. Örneğin, Karaman ve Çetin (2021), okul iklimi ve öğretmen desteğinin öğrencilerin duygu durumları üzerinde olumlu etkiler yaratabileceğini belirtmiştir. Bu bulgu, meta-analiz sonucunda ortaya çıkan orta düzeydeki pozitif ilişkiyi desteklemektedir.

Yüksek heterojenite seviyesi, incelenen çalışmaların farklı bağlam ve değişkenlerle gerçekleştirilmiş olduğunu göstermektedir. Bu durum, farklı eğitim ortamlarında uygulanan politikaların ve müdahalelerin öğrencilerin duygu durumları üzerindeki etkisinin farklılaşabileceğine işaret etmektedir (Çelik vd., 2018; Turan ve Yıldız, 2019). Bu bağlamda, eğitim politikalarının yerel ve bölgesel farklılıklar göz önünde bulundurularak geliştirilmesi gerektiği sonucuna varılabilir.

Yayın yanlılığı analizinde funnel plot'un simetrik dağılıma yakın olması, meta-analiz sonuçlarının güvenilirliğini güçlendirmektedir. Bu durum, araştırmacılar arasında yayın yanlılığının minimal düzeyde olduğunu ve elde edilen sonuçların genellenebilir olduğunu göstermektedir (Güler vd., 2020; Kaya vd., 2022).

Sonuç olarak, gerçekleştirilen ilişkisel meta-analiz, mesleki eğitim merkezlerindeki öğrencilerin duygu durumları ile ilgili faktörler arasındaki ilişkinin önemini ortaya koymaktadır. Eğitim politikaları ve uygulamalarında, öğrencilerin psikolojik iyi oluşunu destekleyici faktörlerin dikkate alınması, eğitim kurumlarının etkinliğini ve öğrencilerin akademik başarılarını artırmak açısından kritik öneme sahiptir. Gelecekte yapılacak çalışmaların daha geniş ve çeşitli örneklerle gerçekleştirilmesi, elde edilen bulguların daha da sağlamlaştırılmasına katkı sağlayacaktır.

Öneriler

1. Eğitim kurumları ve politikacılar, öğrencilerin duygu durumlarını iyileştirmeye yönelik stratejiler geliştirmelidir.
2. Öğretmenlerin ve eğitimcilerin, öğrenci psikolojisi konusunda bilgilendirici ve destekleyici eğitimler almaları sağlanmalıdır.
3. Bölgesel farklılıklar ve yerel bağlamlar göz önünde bulundurularak eğitim politikaları özelleştirilmeli ve çeşitlendirilmelidir.
4. İleriki çalışmalarda daha geniş örneklem grupları kullanılarak, uzun vadeli etki analizleri gerçekleştirilmelidir.

Etik Beyanı: Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde belirtilen kurallara uyulduğunu ve “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler”e dayalı hiçbir işlem yapmadığımızı beyan ederiz. Aynı zamanda tüm yazarların çalışmaya katkıda bulunduğu, yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışmasının bulunmadığını, tüm etik ihlallerde tüm sorumluluğun makale yazarlarına ait olduğunu beyan ederiz.

Kaynakça

- Albayrak, A., Kalaycı, Ş., & Karataş, E. (2004). Sosyo-ekonomik düzey ve akademik başarı ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 29(134), 44-53.
- Alikaşifoğlu, M., & Ercan, O. (2009). Ergenlerde riskli davranışlar. *Türk Pediatri Arşivi*, 44(1), 1-6.
- Almeida, R., Behrman, J., & Robalino, D. (2012). The right skills for the job? Rethinking training policies for workers. World Bank Publications.
- Altuncı, Y. T., Salman, C., & Doğan, Z. M. (2014). Mesleki eğitim sorunları ve yeni model arayışları. 1. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu, Antalya.
- Billett, S. (2020). Perspectives on enhancing the standing of vocational education and the occupations it serves. *Journal of Vocational Education & Training*, 72(2), 161-169. <https://doi.org/10.1080/13636820.2020.1744693>
- Borenstein, M., Hedges, L. V., Higgins, J. P. T., & Rothstein, H. R. (2009). Introduction to meta-analysis. Wiley.
- Cooper, H., Hedges, L. V., & Valentine, J. C. (2009). The handbook of research synthesis and meta-analysis (2nd ed.). Russell Sage Foundation.
- Çelik, H., & ark. (2018). Eğitim ortamının öğrencilerin duygu durumlarına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 43(193), 103-120. <https://doi.org/10.15390/EB.2018.7220>
- Çokakalı, E. (2015). Ergenlerde riskli davranışların değerlendirilmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Demir, A., & Özcan, E. (2019). Okul ortamı ve öğrenci psikolojisi arasındaki ilişkiler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 9(53), 157-172.
- Eichhorst, W., Rodríguez-Planas, N., Schmidl, R., & Zimmermann, K. F. (2015). A roadmap to vocational education and training in industrialized countries. *Industrial and Labor Relations Review*, 68, 314–337. <https://doi.org/10.1177/0019793914564963>
- Ekşi, H., Arıcan, T., & Yaman, G. (2016). Meslek lisesi öğrencilerinin riskli davranışlarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(2), 529-532.
- Güler, H., & ark. (2020). Öğrencilerin psikolojik durumlarını etkileyen faktörler üzerine bir meta-analiz. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 123-134.

- Karaman, M. K. (2013). Öğrencilerin problem davranışları ve okul iklimi ilişkisi üzerine bir çalışma. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 189-200.
- Karaman, M. K., & Çetin, E. (2021). Okul ikliminin öğrenci duygu durumları üzerindeki rolü. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 10(4), 89-102.
- Kaya, A., & ark. (2022). Eğitim politikalarının öğrenci psikolojisi üzerindeki etkileri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 23-36.
- Littel, J. H., Corcoran, J., & Pillai, V. (2008). *Systematic reviews and meta-analysis*. Oxford University Press.
- Mesleğim Hayatım. (t.y.). Mesleki eğitim merkezleri. Millî Eğitim Bakanlığı. Erişim tarihi: 25.05.2024, <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/egitim/mesleki-egitim>
- Özcan, S., Şahin, N. H., & Timur, S. (2013). Sosyal görünüş kaygısı ve ilişkili faktörler. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 4(2), 45-51.
- Özsoy, C. (2007). Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimin iktisadi kalkınmadaki yeri ve önemi. *Anadolu Üniversitesi Yayınları*.
- Siyez, D. M. (2006). *Ergenlerde problem davranışlar*. Pegem Akademi Yayınları.
- Steinberg, L. (2007). *Ergenlik* (F. Çok, Çev.). İmge Kitabevi Yayınları.
- Şahin, N. H. (2012). Sosyal görünüş kaygısı: Ergenler üzerine bir araştırma. *Türk Psikoloji Dergisi*, 27(69), 57-68.
- Turan, S., & Yıldız, M. (2019). Eğitim ortamı ve öğrenci psikolojisi. *Eğitim Yönetimi ve Denetimi Dergisi*, 25(3), 157-176.
- Ulus, L., Tuncer, N., & Sözen, Ş. (2015). Mesleki eğitim, gelişim ve yeterlilik açısından meslek yüksekokullarının önemi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, 168-185.
- Yılmaz, B., & ark. (2020). Öğrencilerin duygu durumları ve eğitimsel faktörler arasındaki ilişkiler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(1), 55-68.
- Zaim, S. (1972). *Çalışma ekonomisi* (10. baskı). Filiz Kitabevi.